

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 14
b) dostavljen na dom
mesečno 12
za inozemstvo:
mesečno Din 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji Din 20
v inozemstvu 40

SLOVENE

Cene inseratov:
Enostopna petlinna vrsta mali
oglas po Din. 1.— in Din. 1.50,
veliki oglas nad 45 mm vi-
šine po Din. 2.—, poslana št.
po Din. 3.—.

Pri večjem naročilu popust.
Izjaja vsak dan izvenred-
ne delovne dneve po praz-
niku ob 5. uri jutraj.

Poština plačana v gotovini

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnike in št. 349 za oglase,
zagreb 39.011, sarajev 7563, praška in dunaj 24.797.

Moralno hinavstvo.

Ni večjega sovražnika zdrave morale nego je moralno hinavstvo, tartiferija ali takozvano puritanstvo, ki je posebno doma v anglosaških deželah. Ta izrodek morale se je potem zalegel v Franciji pod janzenisti, ki so potem zlasti po histeričnih ženskah z njo okužili ostali svet. Jezuitskemu redu se imamo zahvaliti, da so to kugo omejili in z vso odločnostjo zopet uveljavili zdrava moralna načela in prakso katoliške cerkve. Vendar pa ta laži-moralna tudi danes v izvestnih krogih dalje truje resnično npravstveno zavest in življenje.

Boj proti temu moralnemu hinavstvu je namreč težak. Ti tartifi, puritanci ali kakor naj jih že imenujemo, se namreč odevajo v jako simpatično krinko dosledne moralne strogosti. Že v prvih vekih krščanstva so krivoverci nastopali pod tem geslom. Seveda je takrat ta zmota izvirala večkrat iz resnega prizadevanja po moralni izpopolnitvi, kar pa ni oviralo velikih učiteljev cerkve, da so z vso odločnostjo proti njej nastopali, ker zmota ostane zmota kljub dobrim motivom, in rodi le pogubne posledice, kar izpričuje zgodovina. Tista nezdrava francoska družba, sredi katere se je rodil janzenizem, je istodobno bila predana največji moralni razuzdanosti pod nedolžnimi oblikami rokokojskih pastirskih iger. Isto velja za Anglijo in sodobno Ameriko, kjer se za nastrožjimi npravstvenimi gesli skriva npravstvena gužloba, kakršne že stoletja ni bilo. Primerjajte Ameriko Washingtona in Irvinga z današnjo! Nasprotno pa pogledimo v katoliško Španijo. Kakšno veselje, odkritosrčno, prekipajoče ljudstvo! In vendar malokje najdemo takih lepih družinskih čednosti, domače zvestobe in poštenja nego med španskim ljudstvom. V puritanskih nekatoliških deželah pa glede na odnošaje med spoli pač opazamo zunanjo strogost, neusmiljeno obsojanje vsakršne slabosti v tem oziru in silno pohujševanje, kako pa je v resnici s to rečjo? ... Drug zanimiv znak tega puritanstva pa je, da se njegovi pojmi o moralnosti omejujejo skoro izključno le na odnošaje med spoli, ne segajo pa na druga področja npravstvenih odnosov, ki niso nič manj važni. Tako se ti puritanci, kojih domišljija se bolešno suče okoli samih seksualnih problemov, prav nič ne zgražajo nad verižništvom, oduštvom in trdosrčnostjo napram revežem, za kar so sijajni zgled ravno anglosaške dežele.

Te misli se vsiljujejo človeku, če n. pr. oere razne notice v našem demokratskem časopisu, kjer se gotovi opazovalci zgražajo nad vedenjem fantov ob vojaških nabirih, ki v mnogih slučajih res ni zgledno, je vsega obžalovanja vredno in smo je mi že ponovno grajali. Toda med zgražanjem in zgražanjem je velika razlika. Pristnost npravstvene zavesti se najboljše spozna iz motiva, iz katerega poteka. »Jutrovega« opazovalec pa se moralno zgraža nad našo kmetsko mladino, dočim eksecsov, ki jih uganja gizdalinsko oblečena gosposka mladina in tudi starina, n. pr. vsako nedeljo zvečer po izletniških vlakih, ne vidi. Vprašamo: kakšna razlika je v npravstvenem oziru med kmetskimi fantom, ki ob naboru poje, vriska, igra na harmoniko in ob takih posebnih prilikah daje duška svoji ekspanzivni naturi ter se drugače izpazabi — in med elegantnim gospodom ali gospi — v modi à la Tutankamen po barjih, kinih in raznih »music-halih«? Kvečjemu so zunanje oblike drugačne, bistveno pa je isto, oziroma je v drugem slučaju še hušje, ker je po večini slučajev bolešno, izprideno in perverzno. Zakaj se tisti gospod nad tem ne zgraža? Zakaj se ne zgraža nad različnimi filmi, književnimi izdelki in feljtoni po lastnem časopisu, ampak naježene vsakega, ki se zgraža nad tem, kot »moralnega tartifa«, »nazadnjaka« in »licemerca«? Čisto odkrito je treba reči, da npravstveno stališče »Jutrovega« opazoval-

ca ni nič drugega nego najbrže nezavestni izraz tiste dvolične razredne morale, ki se je danes razvila do viška in ki vse, kar prija in draži živce vladajoče povojne buržuazije, smatra za npravstveno neoporečno, samo da je oblečeno v izvestne estetske oblike, dočim presoja isto stvar vse drugače, kadar gre za druge. Vrhtega pa imamo pri nas še druge vrste moraliste, ki se borijo zoper gotove simptome nemoralnega življenja, ne pa zoper njihove vzroke, ki tičijo na eni strani v duhovni sferi, na drugi pa v nenormalnih socialnih prilikah. Tisti, ki prezirajo duhovno sfero, propovedujejo prohibicijo in druge take stvari, ne da bi se prizadevali za notranjo religiozno preobrazbo človeštva, tisti pa, ki ne vidijo socialnih vzrokov npravstvene bede moderne družbe, se nahajajo v ravno tako veliki zmoti. Značilno je, da je večina teh moralistov po svojem svetovnem naziranju ali svobodomiselnosti ali pa vsaj nekatoliška.

Ne — niti z dvolično tartifsko moralo niti z onim moralnim reformizmom, ki hoče pristriči pojave, korenine pa pusti rasti, ne bomo npravstveno dvignili naše družbe. Pogledimo n. pr. slučaj Paskievič v Zagrebu. Sinovi uglednih, korektnih, finih družin so postali morilci ali sokrivci umora, izvršenega iz dobičkaželjnega namena. Ti sinovi so tudi sami bili najbolj polizani in fini cvetovi zagrebske povojne buržuazije. Vzroki njihovega npravstvenega propada leže na dlani. Vzgoja moderna, to se pravi, ali popolnoma areligiozna ali pa le laži-religiozna, zunanja, mehanična. Duh te vzgoje pa je bil duh po ničemer ne omejene želje po čim večjem pridobivanju vseh zemeljskih dobrin brez vsakega truda. V tem oziru niso bili ne boljši ne slabši od cele svoje okolice, ki jih danes obsoja! Ta okolica bo švercala dalje z zlatom in ga po barjih zapravljala. Za Paskieviča pa je bila ta okolica vzpodbujajoči faktor za zločin, ker je bil nemogoče odurne narave nego drugi, ki imajo še toliko trdne volje, da se ogibajo dejanj, ki jih prepoveduje kazenski zakon. Sicer pa je njihovo npravstveno stanje enako nizko kakor Paskievičovo. V svrhu reforme tega miljeja pa bo bore malo ali nič storjeno niti s tartifstvom, niti z dvolično moralo niti s takimi reformami, ki bistva stvari ne zadenejo. To je jasno kakor beli dan.

Kar pa se slovenskega naroda tiče, se čisto nič ne pomišljamo reči, da je v svojem bistvu še jako moralno zdrav. Ukanje, harmonika in časih tudi kakšen pretep, to kot znak izvestne objestnosti in korajžje še ni nujno znak tudi moralne izpriženosti. Ni vsak potuhnjeneč in vsaka mevža že moralen. Gotova meja seveda mora biti. Tudi odnošaji med spoli se morajo plemeniti z zdravim in pametno pedagogiko, ki se varuje ekstremov tudi v tem pogledu, kajti izključno negativne zgolj prohibitivne metode tudi na tem polju napravijo več škode nego koristi. Glavni boj pa mora biti naperjen proti duhu moderne materialistične vzgoje, proti sistematičnemu negovanju nesocialnih instinktov in egoističnega uživanja pod krinko lepih zunanjih oblik.

Baldwin in Curzon o položaju.

London, 29. maja. (Izv.) Lord Curzon se je izrazil in sestanku konservativne stranke o vnanjem položaju tako: Treba je bojovati boj za nov svet. Ako hoče Britanija igrati kakšno vlogo, mora imeti vladu, ki vé, kaj hoče. Ves svet pa mora vedeti, da ima Britanija močno konservativno vladu. — Za Curzonom je govoril Baldwin, ki je izvajal, da mora konservativna stranka nadaljevati politiko Bonar Lawa. Ne sme pa prezreti velikih nauk Disraelija, ki ni izgubil nikdar z vidika blagostanja kmetov in pa skrbi za razširjenje in konsolidacijo britanskega imperija.

London, 29. maja. (Izv.) Na sestanku konservativne stranke je rekel v svojem odgovoru na izvajanja lorda Curzona Baldwin, da Anglija ne more dopustiti, da bi Evropa popolnoma propadla, če noče ob enem uničiti angleške industrije. Vsak angleški državnik se mora intenzivno baviti z razmerami v Evropi. Ako bomo prepustili Evropo samo sebi, bo nastala v Evropi nerazrešljiva zmeda.

Brez prestolnega govora.

VLADNA DEKLARACIJA BO POSLOVNEGA NE POLITICNEGA ZNAČAJA. — FAMOZEN DEMOKRATSKI DAVČNI ZAKON, — NAPoved HUDEGA BOJA PROTI TEMU ZAKONU.

Belgrad, 29. maja. (Izv.) Danes dopoldne je imel ministrski svet sejo, na kateri so predvsem razpravljali o otvoritvi jutrišnje seje parlamenta. Kakor znano, bi se vsaka prva seja parlamenta imela otvoriti s prestolnim govorom. Vendar pa, kakor je pri nas navadno, kralj ne bo prebral prestolnega govora, marveč se bo prebral navadni ukaz, s katerim se odprva zasedanje narodne skupščine. Nato je ministrski svet sestavil ta ukaz, katerega bo prebral Nikola Pašić.

Nato je ministrski svet razpravljal o vladni deklaraciji. Ker so se v vladi v pogledu zunanje in notranje politike pojavile mnoge struje, je ministrski svet sklenil, da bo vladna deklaracija samo poslovnega a ne tudi političnega značaja. O poslovnem značaju vladne deklaracije smo poročali že včeraj, ker pa je na današnji seji bil ta del ponovno formuliran, dodajemo še sledeče: Vlada je sklenila, da stavi v program še 14 zakonov, ki bi se imeli predložiti zbornici po tem-le redu: 1. Uradniški zakon. 2. Zakon o ustroju vojske. 3. Zakon o proračunu. 4. Davčni zakon. 5. Zakon o sodnih. 6. Invalidski zakon. 7. Proforski zakon. 8. Zakon o ljudskih šolah. 9. Zakon o srednjih šolah. 10. Zakon o toči in elementarnih neugodah. 11. Zakon o kmetijskih kreditih. 12. Zakon o zavarovanju živine. 13. Zakon o upravi in samoupravi mest. 14. Cestni zakon. Nekateri ministri so zahtevali kot 15. zakon o centralni upravi. Po tem zakonu bi se sedanja vlada zmanjšala na 10 ministrov, ker pa je v radikalni stranki veliko ministrskih kandidatov, je ta zakon odpadel, ostane 16 ministrstev. Značilno je, da so po seji nekateri ministri izjavljali, da za ta program ne prevzemajo odgovornosti.

Kot četrti je na dnevnem redu davčni zakon. O tem zakonu je vaš dopisnik dobil naslednje podrobnosti: Načrt tega zakona je skoro isti, ki je bil izdelan za ministrovanja dr. Kumanudija. Obstoji v glavnem v tem, da se vsi dohodki obdavčijo trikrat in sicer: 1. z davkom na objekte, 2. z dohodnino od čistega dohodka, ki ga ima vsak pri svojih dohodkih. 3. Kot korektiv za dohodnino se plača davek od čiste imovine.

Zakon je zelo kompliciran in fiskalen, ker ima neke pretirano visoke skale. Tako je n. pr. značilno, da bo največ davka plačal kmet. Ključ od povprečnih dohodkov pri zemeljskem davku znaša 20%. Ta ključ je bil tudi prej, a je razlika v tem, da se je prej plačevalo na podlagi predvojnih cenitev, sedaj bi se pa plačevalo na podlagi cenitev leta 1922. Trgovci in obrtniki bi plačevali od svojih dohodkov 10%, odvetniki in zdravniki po 5%, uradniki po 2%. Zakon je tehnično tako težko izdelan, da bo njegova uporaba v krajih, kjer ni bila znana dohodarina (v Srbiji in Črni gori), zvezana z velikimi težavami. Ta zakonski predlog je izdelan na podlagi mažarskih davčnih zakonov. Največja težava je v tem, ker v Srbiji in Črni gori ni zemljiških katastrof. Pravijo, da bodo katastrofi izvršeni do leta 1928, vendar če se bo delalo tako, kot se doslej, gotovo še deset let ne bodo končani.

Dr. Peleš v Zagrebu.

V POLITIČNI MISIJI

Zagreb, 29. maja. (Izv.) Semkaj je došel bivši začasni predsednik narodne skupščine dr. Peleš in sicer v politični misiji. Dr. Peleš je imel sindirati v Zagrebu teren za radikalno stranko v onem smislu, kakor so ga prej imeli demokrati na Hrvatskem. Dr. Peleš ima baje misijo, da najde nekaj ljudi, po katerih bi se vzdrževal današnji režim tudi preko predstavnikov hrvatskega naroda. Dr. Peleš se je danes sestal s predsednikom HRSS g. Stjepanom Radićem in mu dal poročila v črnem smislu.

Kar se tega načrta tiče, vlada tudi v radikalnih krogih še bolj pa v opozicijskih krogih veliko nezadovoljstvo. Zato so nekateri radikalni poslanci predložili nov načrt, kateri bi temeljil na dokladah na dosedanje davke. S tem bi zopet vse davke plačevali prečanski kraji, a ves boj prečanskih poslancev je šel zatem, da se davki izenačijo. Glede tega zakonskega načrta se bo bil najhušji boj.

SEJA NAČELNIKOV KLUBOV.

Belgrad, 29. maja. (Izv.) Danes ob 5. popoldne se je vršila seja načelnikov parlamentarnih klubov. Predsednik skupščine Ljuba Jovanović, ki je predsedoval, je predlagal, naj bi se volitve v odbore vršile per acclamationem. Ker demokrati na to niso pristali, se bodo volitve vršile po kandidatih listah. Jovanović je sporočil načelnikom klubov, da bo vlada na eni prihodnjih sej podala svojo deklaracijo. Načelniki so zahtevali, naj vlada po možnosti poda svojo deklaracijo že jutri, tako da bi se na sledeči seji lahko začela že razprava o vladni deklaraciji. Lj. Jovanović je obljubil, da bo v tem oziru storil potrebne korake, prosil pa je navzoče, naj se ne bi ta razprava zavlekla v brezkončnost in naj bi vsak klub določil gotovo število govornikov. Obenem je sporočil, da bo na eni bodočih sej skupščine prišel na vrsto zakon o ustroju vojske, ki pa še ni gotov in bo pred tem predložen zakonodajnemu odboru v pretres.

Po debati o vladni deklaraciji bi skupščina ne zborovala, marveč bi delovali samo odbori. Na današnji seji je dr. Korošec opozoril Ljuba Jovanovića na dejstvo, da parlament doslej ni imel prilike, da govori o zunanji politiki in je predlagal Jovanoviću, da se o zunanji politiki govori ali ob priliki debate o vladni deklaraciji ali pa na posebnih sejah. S to zahtevo se je strinjal tudi Ljuba Davidović. Jovanović je obljubil, da bo na to opozoril vlado. S tem je bila seja končana.

ZAKON O NAKNADNIH KREDITIH.

Belgrad, 29. maja. (Izv.) Ministrski svet je sklenil, da se bo že na prihodnji seji pred vladnim delovnim programom predložil zakon o naknadnih kreditih, ki znašajo 1260 milijonov dinarjev. To je denar, ki je bil potrošen s strani radikalne vlade za časa volivne borbe med drugim tudi za plačevanje agitatorjev in podkupovanje velikev.

SEJE PARLAMENTARNIH KLUBOV.

Belgrad, 29. maja. (Izv.) Danes dopoldne so imeli seje vsi parlamentarni klubi, na katerih so določili svoje kandidate za skupščinske odbore.

ZAHTEVE VOJVODINSKIH RADIKALOV.

Belgrad, 29. maja. (Izv.) Danes dopoldne so imeli radikalni poslanci iz Vojvodine konferenco, na kateri je poročal o političnem položaju dr. Zarko Miladinović. Sklenili so, da bodo zahtevali za enega poslanca iz Vojvodine ministristvo za agrarno reformo, če bi pa v tem ne uspeli, pa ministristvo za kmetijstvo.

KMEČKI DOM V ZAGREBU.

Zagreb, 29. maja. (Izv.) Vodstvo HRSS je imelo danes sejo, ki je bila v glavnem gospodarskega značaja. G. Radić je poročal o sestanku z dr. Pelešom. Nato je vodstvo sklenilo, da kupi prostor poleg državnega kolodvora, na katerem se bo sezidal Kmečki dom. Jutri se bo podpisala pogodba in se izplačal prvi del kupne cene.

STRELJANJE NA DELAVCE.

Barcelona, 29. maja. (Izv.) Skupina neznanih ljudi je danes prišla na športni prostor za nogomet, od koder so streljali na delavce v bližini, ki se niso pridružili splošnemu štrajku.

Protinemska politika Poljske.

Varšava, 29. maja. (Izv.) Predsednik nove vlade je Vitoš, minister za zunanje zadeve je Seyda, za notranje zadeve Kiernik, za finance Grabski, za vojno pa Osinski.

Pariz, 29. maja. (Izv.) V političnih krogih smatrajo, da bo nova poljska vlada vodila izrazito protinemsko politiko. Pričakujejo, da bodo Poljaki v podporo akcije v Poruhrju zasedli Šlezijo do Breslave.

Komunistični nemiri v Poruhrju

Pariz, 29. maja. (Izv.) »Matin« poroča, da predlaga belgijska vlada, naj bi se nemške reparacije smatralo kot trgovski dolg. Gelsenkirchen, 29. maja. (Izv.) Komunistični štrajk je popola. Vse delo počiva. Mesto je še vedno v oblasti komunistov.

Bochum, 29. maja. (Izv.) Komunisti so napadli avtomobil, ki je vozil policijo. Več oseb je ranjenih.

Düsseldorf, 29. maja. (Izv.) Vladnega predsednika Lutterbecka so Francozi včeraj v njegovem stanovanju prijeli in ga odpeljali v zapor v Ehrenfeld.

Mannheim, 29. maja. (Izv.) Francozi so zasedli tudi podružnico badenske tvornice za barvila.

Düsseldorf, 29. maja. (Izv.) »Havas« dementira vest, da so francoske čete podpirale komunistične nemire v Bochumu in Essenu.

Essen, 29. maja. (Izv.) Včeraj je množica zopet uprizorila naskok na prodajalno, ki so morale razprodati živila.

Bochum, 29. maja. (Izv.) Mesto je brez plina. Tudi vodovodna naprava še ne funkcionira.

Draždane, 29. maja. (Izv.) Pri včerajšnjem spopadu med policijo in brezposelnimi sta bila dva policijska uradnika ranjena.

RUSKO-ANGLEŠKI ODNOSAJL

London, 29. maja. (Izv.) »Daily News« poročajo, da je imel Krasin včeraj z lordom Curzonom dolgo posvetovanje zaradi boljševiške propagande ob meji Indije. Krasin je brzojavil dolgo vrsto raznih predlogov v Moskvo. Če ruska vlada ne bo spremenila svoje propagandne politike, bo težko šlo s sporazumom.

AVSTRILJSKO POSOJILLO.

Dunaj, 29. maja. (Izv.) Generalni komisar dr. Zimmermann se je na povabilo skupine Morgan in angleškega bančnega koncerna podal v London, da tam definitivno sklene pogajanja, tičoč se mednarodnega posojila za Avstrijo.

OGRSKO POSOJILLO.

Pariz, 29. maja. (Izv.) Reparacijska komisija je izdala komunike, v katerem pojasnjuje, da zadeva mednarodnega posojila Madžarski še ni definitivno rešena in da so vsled tega vsa domnevanja o tej stvari brez podlage.

Iz zunanje politike.

* Anglo-sovjetska pogajanja. »Izvestija« so ponatisnili poročilo »Manchester Guardian« o razburljivem pismu, ki ga je baje prejela italijanska vlada od svojega zastopnika v Moskvi Amadorija. V pismu se govori o predstojeci ruski notranje-politični krizi, katero lahko povzroči odpoklicanje angleške in tudi italijanske trgovske misije. Amadori omeni baje tudi vojne priprave antante proti Rusiji. »Izvestija« zahtevajo uradnega pojasnila italijanske vlade ter pripominjajo, da je poročilo »Manchester Guardian«, če ni to redakcijska raca, nov dokaz protiruske politike Evrope, na kateri nič ne spremeni hinavski govor Curzona.

* Romunsko-sovjetska pogajanja preorgana. Belgradsko ministrstvo zunanjih zadev je prejelo od svojega zastopnika v Bukarešti poročilo, da so sovjetski zastopniki po noči 19. t. m. nenadoma zapustili Romunijo. Sovjetska vlada je izjavila, da

zaključili trgovsko pogodbo samo pod pogojem, da jo Romunija takoj prizna. Romunski vlada je odgovorila, da trenutno za obnovo diplomatskih vezi z Rusijo še ni prišel. Razen tega bi morala Romunija prej poizvedeti mnenje ostalih držav male antante. Nato je sovjetska misija prekinila pogajanja in odpotovala, kar je izzvalo v romunskih krogih veliko ogorčenje, ker so pogajanja ugodno napredovala in se bližala zaključku. Trgovska pogodba je Romuniji obljubovala velike dobičke.

* Ponudba nemških industrialcev glede plačevanja reparacij. Nemški industrialci so nemški vladi predlagali, naj ponudi zaveznikom sledeče plačilne pogoje za plačevanje vojne odškodnine: Vlada bi odplačevala letno po 600 milijonov zlatih mark. Vlada bi dala 100 milijonov, 500 milijonov pa nemški gospodarski krogi. Od te svote bi prevzela 40 odstotkov zveza nemških industrijcev, ostanek pa banke, parobrodna društva itd.

Politične vesti.

* Mariborska in ptujska Orjuna razpuščeni. Iz Maribora nam poročajo: Pokrajinska uprava je razpustila podružnici Orjune v Mariboru in Ptuj. Vsled tega so prizadeti krogi silno poparjeni. Bivši Orjunci so zamenili svoje znake z belimi klinčki. — Zadnji čas je, da se je pokrajinska uprava odločila za ta korak in mislimo, da bodo temu sledili še nadaljnji. Kajti prebivalstvo je postalo vsled neprestanih nasilijev, ki jih organi javne varnosti niso zaščitili ali morda niso mogli zaščititi, tako razburjeno, da bi seglo brezobzirno po sredstvih samoobrambe. Prve znake te protiorjunske samoobrambe struje ljudstva smo že videli v Ljubljani. Žalostno dejstvo pa je, da se je pokrajinska uprava odločila za ta korak šele po napadu na Nemce v Ptuj. Upamo, da glede nadaljnjih ukrepov proti ostalim orjunskim organizacijam ne bo čakala šele na kake napade na Nemce.

* Ljubljana v razvalinah. Še je cela, pa kmalu se bo porušila. Tak strah izraža namreč včerajšnje »Jutro«, ko v prvi politični beležki pripoveduje, da »pripravlja« klerikalne versko-kulturne organizacije načrt za tri nove trdnjave na ljubljanski periferiji, odkoder vzamejo Ljubljano s topovi pod križni ogenj. Presneto zanič mora biti liberalna Ljubljana, da jo bodo z bombardirale sirote in deca revnih staršev, ki je čez dan brez nadzorstva in bode dobila zavetišče v mladinskih domovih. Znano je, da je državna akcija za varstvo sirot doživela fiasko, dasi je imela ogromne milijone državnega denarja na razpolago. To pa z enostavnega razloga, ker se birokratično varstvo otrok da izvesti le s pomočjo velikanskega in dragega uradniškega aparata, ki ga pa država kljub ogromnim izdatkom ni zmogla. Cesar pa ne zmoro država z birokratičnim aparatom, to pa zmoro krščansko usmiljenje in ljubezen do zapuščene in zanemarjene mladine. Z neprimeroma manjšimi sredstvi se neguje, vzgaja zapuščena mladina po karitativnih društvi, katerih člani niso plačani, nastavljeni uradniki, ampak se brigajo za deco za »božji lone« v pravem pomenu besede. Tej krščanski »caritas«, ki ima v politiki toliko opravka kakor »Jutro« z elektrifikacijo Niagare, so duševni velikani peli visoko pesem, ker jej na egoistične svetu ni ničesar podobnega, še manj enakega. Pred par dnevi smo objavili poročilo »Škofijskega društva« za varstvo sirot v Ljubljani, iz katerega je razvidno blagodejno delovanje tega društva. Država je omagala in ne more ničesar več storiti za ubogo mladino v otroški dobi, karitativna društva pa delujejo naravnost čudovito in če bi bila tu kaka pritožba na mestu, bi bila edino ta, da država in nižje edinice poznajo pač te domove in sirotišnice, kadar ne vedo s sirotami nikamor, če pa gre za podporo, pa poznajo vse mogoče korporacije in društva, milijonske vsote darujejo n. pr. za sokolstvo, samo za siroti-

šnice nimajo denarja. Za dva taka nova doma se je vložila prošnja za podporo, kolikor smo mogli izvesti, pri magistratu. Popolnoma v redu. Toda »Jutro« magistratni poročevalec, ki je prej pozabil na socialno delovanje novega občinskega sveta — tudi za g. poročevalca samega — kakor na prejšnjo nesocialno zanemarjenost, trepeče pred kanoni sirot. Ker pa se zaveda, da bo njegov protikanon brez učinka, je sprožil še lažniv kanonek in si je izmislil, da bo mladinski dom na Kodeljevem obsegal penzionat za 200 študentov. Ni zadel!

* »Slovenski Narod« je na naša izvajanja o suženjski teoriji velesrbskih politikov in njihovih demokratskih podrepih odgovoril po svoji stari navadi z lažnjivim zavijanjem smisla, ker za resne in stvarne odgovore že davnej ni več sposoben. Na svoje otročje blebetanje dobi od nas jutri temeljit stvaren odgovor.

* Nervozno rovarjenje. Ruski monarhistični emigranti so začeli zopet nervozno rovariti. General Wrangel je pripravil starega velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča — ki ga mimogrede rečeno v Rusiji živ človek ne mara — da se smatra za bodočega cara, se hvali, da je dobil od Francije denar in da ima obljubljeno tudi podporo Anglije, ter izjavlja, da namerava ob pravem času vpasti v Rusijo preko Romunije in sicer z armado, ki jo koncentruje v Jugoslaviji. To je javno izjavil v Ormožu, kjer je inspiciral »svoje« čete. Mi vprašamo gospoda ministra za zunanje zadeve, ali je to res, in ali naša vlada misli to trpeti? Kako v tem slučaju naš minister za zunanje zadeve opravičuje tako moralno in dejansko podporo četam, katere hočejo motiti mirni politični in gospodarski razvoj ruske države, podvreči rusko državo grozovitostim nove meščanske vojne, izzvati tujo intervencijo zoper slovansko državo in podjarmiti kmetško ljudstvo tiraniji in maščevanju propalih perverzih Romanovcev? Slovensko in hrvatsko ljudstvo zahteva, da se tak nevaren rovar kakor je švedski baron Wrangel iz naše države izžene, ker hoče zaplesti državo v grdo in usodno igro, ki nas utegne stati krvavo potrebni mir!

Zahvala.

Vsem preraznim gratulantom, posameznim osebam in društvom, se tem potom srčno in globoko ganjen zahvaljujem za prijazen spomin in za goreče molitve.

† Anton Bonaventura, škof.

Dnevne novice.

— Izjava. Odbor Jugoslovanskega novinarskega združenja, sekcija Ljubljana, se je na svoji izredni seji dne 29. t. m. bavil z notico, ki jo je priobčil »Slov. Narod« 27. t. m. pod naslovom »Značilno«, in ki govori o polemiki med pokojnim generalnim ravnateljem Pircem in »Slovencem«. Notica končuje s stavkom: »Sicer pa je prav tako, saj bi bila infamija, ako bi pisal morilec nekrolog svoji žrtvi!« Odbor vidi v tem stavku nekvalificiran, vse meje politične in časopisne polemike presegajoč napad na svoje stanovske kolege. Ker odločujoči uredniki pri »Slov. Narodu« niso člani Udruženja, odbor nima drugega sredstva za postopanje proti njim kakor moralni pritisk. Zato Udruženje ta napad javno obsoja in obžaluje ter pričakuje od stanovske časti merodajnih činiteljev, da dajo žaljenim kolegom primerno zadoščenje. — Za odbor: Stanko Virant, podpredsednik, Milan Plut, tajnik.

— Gibanje profesorjev. Pokrajinski akcijski odbor državnih nameščencev za Slovenijo se izreka solidarnim z gibanjem profesorjev v Srbiji, Črnigori in Vojvodini in poziva vlado, da njihovim upravičnim zahtevam takoj ugoditi. — Akcijski odbor.

— Gasilec pozor! V dneh od 30. julija 1923 se vrši v Pragi vseslovanski gasilski

kongres, združen s svetovno gasilsko razstavo in velikansko vajo praškega gasilstva. Ker gre za ustanovitev vseslovanskega združenja prostovoljnega gasilstva, je naša dolžnost, da se tega kongresa v čim večjem številu udeležimo. Radi tega vabimo vse zavedne gasilce in prijatelje gasilske ideje, da se tega velepomembnega kongresa udeležijo. Naši delegatje odpotujejo iz Ljubljane dne 29. junija 1923 z opoldanskim brzovlakom ob 12. uri. Vožnja bo polovična in bo stala na obe strani okrog 420 Din. Vsak udeleženec si mora oskrbeti potni list, ki mora biti vidiran od češkega in avstrijskega konzulata v Ljubljani. Češki vizum stane 35 Din, avstrijski pa 50 Din. Vozni listek za celo progo do Prage se lahko kupi v predprodaji v prometni pisarni Zidar v Ljubljani (Dunajska cesta). V zadnjem »Gasilcu« predpisani krog je vzeti s seboj, potuje pa se v civilni obleki. Da nam bo pravočasno oskrbeti kongresne znake, ki stanejo 60 Din in na podlagi katerih uživajo udeleženci polovično železniško vožnjo ter imajo dostop na razne kongresne prireditve v Pragi, vabimo vse one, ki se nameravajo kongresa udeležiti, da nam najkasneje do 6. junija 1923 to sporoče, vpošljejo denar za znak in obenem naznanijo, kakšno prenočišče žele. Na zakasnele prijave se ne bomo mogli ozirati. — Predsedstvo gasilske zveze v Ljubljani.

— Uradno ugotovilo. »Nova Pravda« št. 19 v dne 12. maja 1923 je priobčila notico pod naslovom »General Wrangel zopet inspirira svojo armado« v kateri trdi, da ima general Wrangel pri Dravski divizijski oblasti v Ljubljani svojo pisarno in dva referenta svoje vojske. Temu nasproti se uradno ugotavlja, da je ta trditve čista izmišljena, ker nima general Wrangel pri Komandi Dravske divizijske oblasti nobene pisarne in nobenega referenta svoje vojske. — Zastopa pokrajinskega namestnika: veliki župan: dr. Lukman.

— Organizacija železniških zdravnikov južna in državne železnice v Sloveniji je izrekla na odborovi seji dne 27. maja 1923 »Cavetec« za mesto nameravanih »sekcij« železniških zdravnikov.

— Štiridesetletnica mature na ljubljanskem učiteljskem obhajajo letos sledeči še živeli gospodje: Antosiewicz Adolf, nadučitelj v Gröbmingu, Nemška Avstrija, Ažman Josip, nadučitelj v Breznici, Bajec Ivan, nadučitelj v St. Vidu nad Ljubljano, Christof Josip, lastnik in ravnatelj zasebnega učnega zavoda v Ljubljani, Erker Alojzij, učitelj v pok. v Stari cerkvi, Gorazd Fran, mestni učitelj v Ljubljani, Jaklič Ivan, šolski vodja v pok. v Reichenau, Josip Emanuel, blaginjak deželne finančne blaginje v Ljubljani, Kabaj Mihael, nadučitelj v Begunjah nad Cerknico, Krauland Matjaž, nadučitelj v pok. v Mozlju, Luznar Fran, nadučitelj na Primskem, Pehani Mirko, nadučitelj v pok. v Trebnjem, Pirc Gustav, mestni učitelj v Ljubljani, Rozman Fran, učitelj v pok. v St. Ilju pod Turjakom, Turk Josip, okrajni šolski nadzornik v Radovljici, in Zavrl Valentin, nadučitelj v Begunjah pri Lescah. — Jubilatam kličemo: Še na mnoga leta!

— Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani ima v torek, dne 5. junija 1923 ob 15. uri popoldne v zborniških prostorih redno javno sejo s naslednjim dnevnim redom: 1. Naznanila predsedstva. 2. Poročilo o važnejših akcijah zbornice glede finančne uprave, davčne zakonodaje in gospodarskih uredb. 3. Zbornični račun za leto 1922. 4. Predlog, zadevajoč občno pridobitino. 5. Predlog, zadevajoč samostojno davčino. 6. Naša industrijska politika in industrija v Sloveniji. 7. Razvoj in program dodelave telefonskega omrežja v Sloveniji.

— Zagorje ob Savi. Opozarjamo na prireditev zagorske Orlovske srenje, ki bo dne 3. junija v Podšentjurju, Izlake. Prireditve bo celodnevna. — Ujldno vabimo! Zveza z vlaki ugodna. Ker je v kraju kopališče in letovišče, bo nudila prireditev izletnikom dovolj užitka. — Bog živi!

— Jubilej gasilstva na Jesenicah (Gorenjsko) dne 1. julija 1923. Vsa tovariška društva se vlijudo naprošajo, da javijo najkasneje do 26. junija število svojih udeležencev. Glede polovične vožnje se bo pravočasno obvestilo. Za hrano in prenočišče bo najbolje preskrbljeno. — Odbor.

— Jugoslovanska gasilska zveza Ljubljana poziva vsa včlanjena društva, da se po možnosti udeležijo pogreba judenburških žrtv v soboto, 2. junija ob 3. popoldne. Društva se zberejo ob 2. na Bleiweisovi cesti za Kolizejem. Društva, ki imajo svoj sedež ob progi južne železnice Maribor—Ljubljana naj postavijo na kolodvorih ob času prevoza žrtv častne čete.

— Občani savez dobrovoljaca za Slovenijo poziva vse v Ljubljani in bližnji okolici živeče člane, da se zanesljivo udeležijo pogreba judenburških žrtv in narodnega mučenika Endlicherja. Zbirališče: 2. junija ob 14. uri v Kolodvorski ulici 3. Ob 20. uri istega dne se vrši v pisarni saveza sestanek, v nedeljo 3. junija ob 9. uri pa odborova seja. — Odbor.

— Članice zveze vojnih vdov in sirot se tem potom opozarjajo, da je sklep 3. rednega obnega zbora z dne 18. marca t. l. da se zveza razpusti ter priključi Udruženju vojnih invalidov, vdov in sirot kraljevine SHS v Ljubljani.

— Prirejanje tombol, loterij in srečolovov je v zadnjem času zazvelo tak razmah, da njihovih dela ni mogoče več točno nadzirati. Dogaaja se, da se odobrenja kmetijskega ministrstva za prirejanje takih iger celo zlorablja. Poleg tega je prirejanje takih loterij in tombol znatno škodovalo

Jubilej zaslužnega učitelja.

V nedeljo, 27. maja je obhajal 80 letnico rojstva g. nadučitelj v p. Janko Škrbinec, roj. 27. maja 1843 v Stranjah nad Kamnikom. Kot učitelj je skupno učil 51 let, samo tu 35 let, kot organist in pevovodja pa v Višnjigori deluje čez 46 let. 80 odstotkov prebivalcev fare Višnja gora je njegovih učencev. Da so m uti učenci hvaležni, dokazuje prekrasna, impozantna slavnost. Na predvečer mu je priredila požarna bramba, katero je on tu ustanovil, podoknico z bakljado, godbo in petjem. Gospod načelnik Omahen je jubilara iskreno nagovoril in mu častital. Drugi dan 27. maja, je bila sv. maša v mestu Višnjigori, katere se je gospod jubilarant udeležil. Ob drugi uri popoldne so se vršile pete litanije v mestu Višnja gora, kamor je g. Omahen s krasno ozaljšanim avto z njegovega stanovanja jubilaranta pripeljal v spremstvu gg. okrajnega glavarja Podboja, okrajnega šolskega nadzornika Bezeljaka in bivšega njegovega učenca župana Erjavca. Po litanijah se je razvil spreved od cerkve v šolo

s šolsko mladino in učiteljskim zborom na čelu, potem jubilarant z županom Erjavcem, gosp. okrajni glavar in okrajni šolski nadzornik, 5 gospodov županov, svetovalci, odborniki, uradništvo, orožništvo, financa in nebroj ljudstva. Pred slavolokom pri šoli, kjer je bil umetniški napis »Svojemu nadučitelju — hvaležni učenci«, delo mladega litografa Alojzija Erjavca, sina župana Erjavca, pozdravi v imenu šolske mladine slavljenca ljubka mala bela deklica, ki mu pokloni šopek. V šoli, ki je bila nabito polna njegovih nekdanih učencev, pozdravi jubilaranta in mu častita v imenu okrajnega šolskega sveta, katerega član je bil 26 let, g. glavar Podboj. Slavnostni govor z biografijo slavljenca govori navdušeno gospod okrajni šolski nadzornik Bezeljak, zatem ga toplo pozdravi v imenu nekdanih učencev pristni tip slovenskega kmeta, Grande s Polja. Tretji govornik, gospod župnik in duh. svetnik Konrad Tekster ga vidno ginenjen pozdravi kot organista in pevovodja, želeč mu, da bi še vrsto let krepko prepeval in orglal v božjo čast in končno to vršil vso večnost pred neskončnim Stvarnikom.

Zatem nastopi v imenu občin njegov učencev, znani župan in okrajni cestni načelnik Erjavca, ki z občutkom prave ljubezni nagovori svojega bivšega učitelja v imenu županov, svetovalcev in odbornikov, ter oriše z njemu lastno ognjevitostjo razmerje med jubilatam in učenci pred 40 leti. Koncem mu sporoči, da so ga vse občine šolskega okoliša v seji dne 13. maja (mesto Višnja gora, Leskovec, Žalna, Dednido, Draga, Križka vas in del odbora Polica, všolan v Višnjo goro) izvolile častnim meščanom, oziroma občanom, ter mu pokloni krasno diplomu z napisi 70 občinskih odbornikov. Peti govornik, krajni šolski nadzornik Omahen ml. mu podeli krasno darilo. Zatem mu častita v imenu društva za otroško varstvo, katerega ustanovitelj je bil gospod slavljenec, dr. Mauring, v imenu okrajnega sodišča dr. Močnik kot upravitelju državnega pravdnštva. Vsem častilcem se gosp. slavljenec skrajno ginjen in ves v solzah zahvali. Po vsakem govoru je pevski zbor pod vodstvom g. kaplana Blažiča zapel primerno pesmico. Ta zbor je tudi odlično prepeval v cerkvi in pozneje pri banketu.

interesom drž. razredne loterije, ki deluje za splošno korist našega naroda, to pa iz razloga, ker so prebivalci, zlasti v tistih krajih, koder se je prirejalo največ loterij in tombol, najmanj kupovali srečke drž. razredne loterije. Zaradi tega so se zmanjšali tudi državni dohodki, ki imajo splošno-koristen pomen za naš narod. Da bi se tombolske in loterijske igre čimbolj nadzirale in omejile izključno na potrebe humanih društev, je bil kmetijski minister primoran izdati sledečo naredbo: 1. Vse pristojne finančne in policijske oblasti v naši državi imajo dolžnost, da najstrožje zabranjujejo po vseh krajih, lokalih, kopalščih itd. prirejanje tistih loterij in tombol, katere se vrše brez mojega dovoljenja. 2. Vsak slučaj nedovoljenega igranja je naznaniti pristojnemu ministru, ki bo postopalo po čl. 13. zakona o ustanovitvi in ureditvi drž. razredne loterije, toč. 3. 3. Nobene prošnje za prireditve loterije ali tombole ne bo pristojno ministrstvo vpoštevalo brez izjave pristojnih političnih ali policijskih oblasti, katerim se priporoča, da se o upravičenosti vsake prošnje napotene na ministrstvo, dobro prepričajo in skrbno, da dajo popolne izjave samo tistim, ki bodo skromne dobičke iz loterij in tombol porabili izključno za humane cilje, in ki bi brez teh prireditev ne mogli zbrati potrebnih sredstev za pomoč. Na ta razglas se opozarjajo vsa društva v vabilom, da vse prošnje za prirejanje tombol, loterij in srečolovov vlagajo izključno potem okrajnih glavarstev (v Ljubljani potom policijskega ravnateljstva). Vloge morajo biti zadostno kolkovane (13 Din) in vložene najmanj mesec dni pred dnevom prireditve. V prošnji je točno navesti dan in namen prireditve, število tablic (srečk) in ceno za komad.

— Najdebelejši Jugoslovani. Belgrajske »Novosti« poročajo, da živi v Zaječaru hotelir Ljuba Lalović, ki je brčkone najdebelejši človek v Jugoslaviji. Lalović tehta 205 kg, preko truhuba pa meri 1m 75 cm. Dožim potrebujejo navadni ljudje za obleko 3 m blaga, ga potrebuje Lalović 5 metrov. Lansko leto se je hotel odpeljal na hotelirski kongres v Prago, pa ni mogel v vlak, ker vozi od Zaječara do Niša samo ozkotirna železnica.

— Šesttedenski počitniški kuharski tečaj za boljše kuho bo zopet letos na dr. Krekovi gospodinjstvi šoli pri uršulinkah v Ljubljani, in sicer od 2. julija do 14. avgusta t. l., če se priklasi zadostno število udeležencev. Tečaj je v prvi vrsti namenjen gospodinjstvom učiteljicam; priklase se pa tudi lahko druge gospodinjice. Pouk kuhe bo vsak dan, razen nedelj. Pričetek vselje zjutraj ob 8; popoldne bo vkuhanje sadja in zelenjave in pa razna predavanja o gospodinjstvu. Pri izbiri jedi se bo oziralo na to, da jih pride čim več na vrsto, da bodo izbrane, da tako udeležence temveč pridobijo na znanju kuhe. Ukovina znaša za ves tečaj 150 Din. Obed (4—5 hodov s 6—7 jedil) stane z režijo mesečno 800 Din, če udeležence stanujejo zunaj zavoda. Lahko stanuje udeleženka tudi v zavodu, potem pa plača poleg zgoraj imenovane vsote za stanovanje in ostalo popolno oskrbo 540 Din mesečno. Če bi pa udeleženke telele manj izbranih jedil in manjše število hodov, bi se cena lahko sorazmerno znižala. Tozadevno željo lahko vsaka priglaseznica izrazi ob prigraslu, odločilno bo pa seveda mnenje večine. Gospodinjice, ki se resno mislijo udeležiti tečaja, morajo naprej plačati ukovino 150 Din kot kavicjo, ki jo pa dobe vrnjeno v slučaju odstopa, če se odglaše teden pred začetkom tečaja, da tako lahko druga vstopi na njih mesto, ali pa če same dobe namestnico. Priglase sprejema vodstvo. Za event. pismo po pošti je poslati poštino.

— Razsodba ameriškega vrhovnega sodišča o prohibiciji. Vrhovno sodišče Združenih držav je nedavno odločilo v važnem protialkoholnem vprašanju. Izdalo je razsodbo, glasom katere je vsem ameriškim in tujim ladjam v mejah 3 milj od ameriške obale prepovedano voziti in razpečavati alkoholne pijače. Za ameriške potniške in vse tuje ladje, ki hočejo pristati v kakem pristanišču Združenih držav, bo ta končnoveljavna prepoved imela zelo sitne posledice.

— Tatvine in vlomi. Jožefu Kónigu v Koprvniku so odnesli vlomilci obleke v vrednosti 10.220 kron. — Juriju Frangeu v Sp. Jablanju je odnesel neznan tat 44.000 K gotovine, srebrno uro z veržico, 3 kg suhega mesa in orožni list. — 10.000 K vredno kolo »Waffenrad« je bilo ukradeno Frančišku Šubiciu iz Trnca. — Pri zlati ribici v Kranju, v Sostrenu pa 3000 K vredno kolo Ivanu Kastelcu. — V Javorju je 35 letni neznanec, velik, močan mož temnega, okroglega obraza in velikih svetlih oči napravil v gostilni Ane Zavašnik 600 K dolga in odšel. Neznane je popravljal ure in kazal ljudem nale glumaške igre.

— Hočeš, nečeš, moraš uvideti, da so »Pe-katete« cenejše od drugih testenin, ker se zelo kuhajo in se jih manj potrebuje.

— Čevlje kupujte od domačih tovarov. Tvrdeke Peter Kozina z znamko Peko, ker so isti priznan najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na debelo in drobno Ljubljana, Breg štev. 20, ter Aleksandrova cesta štev. 1.

3322

V. Katol. shod v Ljubljani.

Pripravljalni odbor za V. katoliški shod v Ljubljani ima svojo pisarno na Dunajski cesti, št. 38, I. nadstropje, ter uraduje za sedaj vsak dan od 3.—4. ure popoldne. Zunanje dopisnike prosimo, naj naslavljajo vse splošne pošiljke na ta naslov. Pisma za zunanje priprave pa se naj naslavljajo na naslov: Odseku za zunanje priprave katoliškega shoda v Ljubljani, Dunajska cesta 38. Prosim, naj se natančno rabi je ti naslovi, ker imamo drugače stroške in zamudo časa s pošiljanjem nepopolno naslovljenih pošiljatev po raznih naših uradih v Ljubljani. Pevske zборе opozarjamo, da je izšla v zadnji številki »Cerkvenega Glasbenika« katoliška programatična pesem »Povsod Boga«, ki se bo pela na katoliškem shodu. Pesem je izvirno francoska; poje se od tisočev in tisočev v Lurdu. Ob evharističnem kongresu v Rimu pred enim letom, se je pela v cerkvi sv. Petra od polne cerkve in od množic pri evharistični procesiji. Tudi Hrvati jo imajo že prestavljeno in so jo peli na lanskem evharističnem kongresu. V slovensčini je priredil tekst Silvin Sardenko, melodijo pa Stanko Premrl. Premrlov cerkveni zbor jo je privrkal zapel v ljubljanski stolnici te dni. Pevski zbori se je naj začnejo hitro učiti in naj jo večkrat pojo tudi v cerkvi, da se je nauči vse ljudstvo.

Pripravljalni odbor.

Gospodarstvo.

DVIG NAŠE VALUTE.

Ljubljana, 29. maja 1923.

Zadnje čase se ni naša valuta samo stabilizirala, ampak je sedaj pričela zopet rasti. In danes je na sklepni borzi v Curihu zrastel naš dinar na 6 centimov. Posledica tega skoka naše valute je bila da se je baisse, ki je pričela že v soboto na zagrebški in belgrajski borzi, danes razširila v pravo paniko, ki bo imela za posledico, da bo na tujih borzah naš dinar še zrastel. Tako je padel dolar na 91, lira na okrog 4.40, funt sterling na 4.30, Berlin na 0.1450, Dunaj na 0.13225, švicarski frank na pod 17 in deviza Praga na okrog 270—280.

Vzroka tega dviga naše valute je iskati predvsem v pričakovanju, da se utegne vendarle doseči sporazum med tremi narodi, in pa v ugodnem presojanju letošnje žetve.

g Daslej se ne oddane obremene predvojnih posojil bivše Avstro-Ogrske naj se pošljejo neposredno generalni direkciji državnih dolgov v Belgradu. V smislu razpisa generalne direkcije državnih dolgov v Belgradu D. br. 9167 z dne 18. maja 1923 se pozivajo vsi, ki svojih obveznic negažiranih predvojnih posojil bivše Avstro-Ogrske niso pravočasno oddali svojemu davčnemu uradu, da jih naknadno pošljejo neposredno generalni direkciji državnih dolgov v Belgradu.

g Draginja v Angliji. Indeks preživetja v Angliji za mesec majnik znaša 170 odstotkov nasproti 174 odstotkom v aprilu.

g Dohodki trošarine in kolekovine v aprilu t. l. Dohodki od prodaje kolekovine za mesec april so znašali 47.725.095.15 Din, od trošarine pa 43 milijonov 20.812.16 Din.

g Uvoz sladkorja v Romunijo oproščen carine. Trgovsko ministertvo je oprostil ope uvoznike, ki bodo stavili trgovskemu ministertvu na razpolago uvožen sladkor po gotovih pogojenih cenah, uvozne carine na sladkor.

g Carinski aggio na zlato v Avstriji in Nemčiji znaša od 21. do 27. majnika 14.400 n. a. kron, v Nemčiji pa od 23. do 29. majnika 655.900 odstotkov.

g Uvoz žita v Ogrsko prepovedan. Ogrska je prepovedala mlinarskemu koncernu uvoz žita z motivacijo, da je dovolj žita doma na razpolago.

g Promet papirnatega denarja v Italiji se je v drugi dekadi letošnjega aprila znižal za 400 milijonov lir. Koncem leta 1920. je imela Italija v prometu 19 milijard in 700 milijonov papirnatih lir, v drugi dekadi minolega aprila pa samo še 16.500 milijonov.

BORZA.

Zagreb, 29. maja. (Izv.) Devize: Pešta 1.75 do 1.77, Berlin 0.1450—0.1575, Italija 4.47—4.53, London (čeki) 433—435, Newyork 98.25—98.75, Pariz 6.1250—6.1750, Praga 2.7975—2.83, Dunaj 0.132250—0.1335, Curih 16.90—17.0250, Bukarešt 49 do 50, Varšava 0.16—0.1640. Valute: Lira 4.45 (roba), dolar 91.50—92.25, čsl. K 2.74—2.76, n. a. K 0.1320—0.1325.

Curih, 29. maja. (Izv.) Devize: Pešta 0.1025, Berlin 0.0089, Italija 26.52, 25.65, Newyork 554.75, Pariz 36.75, Praga 16.56, Dunaj 0.007825 (n. avstr. K 0.007825), Sofija 5.60, Beograd 6, Varšava 0.0008.

Primorske novice.

p Politika prefekta Pisentija nasproti Slovincem. Novi prefekt furlanske pokrajine Pisenti je ob nastopu službe dovolil pogovor uredniku lista »Gazzetta di Venezia«. V tem pogovoru je prefekt pojasnil tudi svoje stališče nasproti slovenskemu prebivalstvu in rekel med drugim: »Ugotavljam, da se na Goriškem posebno v krajih, ki so v stiku z italijanskim življenjem, Slovenci vedno bolj približujejo Italijanom in se z nami po duhu narodno spajajo. Enake pravice in enake dolžnosti, to je naša politika nasproti Slovincem. Da se pa to geslo popolnoma uresniči, se morajo Slovenci odpovedati vsaki misli, da je italijanska oblast na tej zemlji le začasna. Strogo uporabljanje zakona, trdna roka, toda nikakega preganjanja in nikakega sovraštva — to mora biti v bistvu politika vlade

nasproti tujerodnemu ljudstvu v Furlaniji. Ponavljam: nikakega preganjanja! Kajti to ne bi bilo le v nasprotju s duhom, ki prevlada narodno vlado, marveč bi tudi okrepilo slovensko iredentistično gibanje. Toda vse pobude, ki morejo biti uspešno sredstvo in orodje italijanske propagande, bo vlada obširno in krepko podpirala. (Zapeljivo za renegatske duše!) Prepričan sem, da ne bo minilo mnogo časa, ko bomo lahko smatrali večji del Slovinccev za dobre in zveste Italijane, kakor so dobri in zvesti Italijani Slovenci iz Sv. Petra ob Nadizi, ki jih je poitalijančila modra politika naših Benetk. Furlanija mora in hoče izvršiti veliko narodno poslanstvo v bližnjih krajih, ki so se potom vojne združili z domovino. Ona mora zopet ponarditi to zemljo in to ljudstvo. — To je brutalno odkrita izpoved prvega italijanskega prefekta v novoustanovljeni furlanski pokrajini, ki Slovincem pove, da so obsojeni na narodno smrt in da je vsaka nada na pomiloščenje ali le odgojenje smrtne kazni zaman. Seveda pa je izvrša narodnega usmrčenja odvisna še od drugih činiteljev nego sodnikov in rabljev.

p Trojeke je povila kmetica Antonija Proželj v vasi Prebenik pri Dolini. Vsi trije novorojenčki so ženskega spola in popolnoma zdravi.

Štajerske novice.

Š Skok iz II. nadstropja. Služkinja Terezija Javorič, stanujoča v Mariboru, Pod mostom št. 3 je že del časa kazala znake hipohondrije. Opazovalnica jo ni hotela sprejeti. V pondeljek opoldne se ji je zmešalo ter je skočila iz II. nadstropja na cesto, kjer je obležala težko ranjena. Prepeljali so jo v bolnišnico.

Š Nabori v Mariboru. Od 23. do 26. t. m. so se vršili v Mariboru nabori za 44 občin. Od 408 mladeničev je bilo potrjenih 171.

Š Mariborski železniški most se mora po naredbi vojnega ministertva zastražiti. Tako stoji na vsakem koncu po en stražnik. Javnost na to opozarjamo, da je prepovedan vsak prehod čez most, izvzemši železničarjem. Vsako postopanje pod mostom je prepovedano. Splavi se tudi ne smejo zadrževati pod mostom.

Š Tatvine in vlomi. Tatovi so vlomili v Mariboru v stanovanje dr. Ljudevita Loleta in odnesli obleke v vrednosti 7500 K. — Ivanu Suliču je bilo obleke v vrednosti 7500 K. — Ivanu Suliču je bil v kupeju II. razreda med vožnjo od Zidanega mosta do Maribora ukraden potniški kovček z vsebino in 8000 K denarja. Sulič je oškodovan za 25 tisoč 940 kron. — Svoj potni list izdan po komisarijatu v Mariboru, je izgubil mariborski trgovec Jožef Simič.

Ljubljanske novice.

lj Prvič procesija sv. Rešnjega Telesa v Šiški. Na iniciativo občinskega svetovalca Kerčca (SLS) je sporazumno s frančiškanskim župnikom g. dr. Gvidonom R a n t o m dovolil knezoškofijski ordinarijat naselbini oo. frančiškanov v Šiški na dan sv. Rešnjega Telesa procesijo v Šiški, katera se bo vršila v četrtek ob 9. uri dopoldne.

ljŠentpetersko prosvetno društvo se udeležijo procesije sv. Rešnjega Telesa pri larpj cerkvi sv. Petra. Zberemo se ob pol šestih zjutraj pod društveno zastavo ob vrtu škofijske pristave. — Odbor.

lj Katoliška mladeniško društvo se udeležijo jutri procesije sv. Rešnjega Telesa v stolnici. Člani se zbero ob 8. uri na vrtu Rokodelskega doma, odkoder gredo skupno k procesiji.

lj Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov vabi vse svoje člane, da se jutri na praznik presv. Rešnjega Telesa udeležijo procesije v stolnici skupno pod svojo društveno zastavo. Društvo se zbere ob 8. uri v dvorani Rokodelskega doma in gre do glavnega vhoda stolne cerkve, kjer se uvrsti v procesijo.

lj Krekova mladina. Na Telovo se udeležijo stolne procesije korporativno pod zastavo SKSZ. Zbirališče za člane ob pol 8. uri dopoldne v društvenih prostorih: Stari trg 2-I. Od tod skupen odhod na zbirališče pri semenišču.

lj Mladinski dom — Kodljevo. V četrtek dne 31. t. m. ob 5. pop. sklep šmarnice: govor g. kanonika Mihaela Opeke, blagoslov in darovanje. Ob 6. nogometna tekma med S. K. »Primorje« rez.: S. K. »Slovan« rez. Med odmori godba.

lj Poziv. Mestni magistrat vabi vse posestnike hiš ob cestah in ulicah, po katerih se bode v soboto, dne 2. junija 1923 pomikal svečanostni mrtvaški spreved judenburških žrtev, to je Aleksandrove in Dunajske ceste, Sodno in Komenskega ulice, Vidovdanske ceste, trga Tabor, Vrhovčeve ulice, Ahaceljeve in Martinove ceste, da navedeni dan popoldne razobesijo raz svoje hiše žalne črne ali narodne zastave z žalnimi oznaki.

lj Vrednost in ravnanje vsem meščanom! — Klub občinskih svetnikov SLS je sklenil na svoji plenarni seji 28. t. m., da uvede v občinskih zadevah za Ljubljance stalno službo občinskih svetnikov, da tako na eni strani omogoči prizadetim uspešnejše intervencije ter da na drugi strani razbremeniti tovariše obč. svetnike, ki so stalno nadlegovani in oblegani tako v svojih uradih kakor tudi na domu. — Od sedaj za naprej naj se vsi prizadeti javljajo v pondeljek, torek in petek med 17. in 18. uro v tajništvo SLS za Ljubljano, Jugoslovanska tiskarna II., kjer bodo dajali službojuči občinski svetniki vsakovrstna pojasnila. Referati se razdelili tako: Ob pondeljkih od 17.—18. ure so v službi funkcionarji sledečih odsekov: 1. Personalno-pravni, 2. mestne vožnje in pogrebni zavod, 3. finančni, 4. socialno-politični. — Ob torkih od 17. do 18. ure: 1. Stavbeni, 2. šolski, 3. aprovizirni, 4. obrtni, 5. klavnični. — Ob petkih od 17. do 18. ure: 1. zastavljalnica, 2. dohodarstveni, 8. vodovod, 4.

plinarna, 5. elektrarna. — S tem odpadejo vsi zadnji obiski v uradih in na domu. Prosim, naj bodo prizadeti meščani kakor tudi uslužbenstvo mestne občine tako prijazni, da bodo to stanje vzeli na znanje in našo prošnjo upoštevali. Organizirana služba je tu, zato se je poslužuje v svojo korist ob navedenih dneh v kar največjem številu! Pričetek tega reda v petek, dne 1. junija t. l. — Tajništvo kluba obč. svetnikov SLS.

lj Kino Matica naznanja cenjenemu občinstvu, da se kino vsled polne tehnične preureditve začasno zapre. O zopetni otvoritvi kina bode objavljeno v vseh slovenskih dnevnikih in časopisih. Upravni svet kina »Matica«.

lj Kino »Ideal«. S prihodnjim četrтком t. l. 31. t. m. prične se predvajanje Nordisk-drame v dveh delih po znanem romanu kapetana Marryata, v kateri igra glavno vlogo Carlo Wieth in Inga Nybo. Že imena sama dokazujejo dovolj in ni potreba filmske drame še posebej hvaliti. Prvi del »Jednooki mornar« predvaja se od četrta t. j. 31. t. m. do večerki nedelje 3. junija t. l., drugi del »Smrt v ognju« pa od pondeljka t. j. 4. junija do večerki srede t. j. 6. junija t. l.

3238

lj Zveza delorodij in industrijskih uradnikov priredi vnedeljo 3. junija z vsemi okrajnimi društvi skupni izlet v Kranj. Namen tega izleta je, ogledati si tamošnja industr. podjetja in stopiti v stik s tovariši, ki se niso včlanjeni. Opozarjamo vse naše člane, njih rodbine in prijatelje na to prireditev in vabimo na čimvečjo udeležbo. Odhod z glavnega kolodvora ob tri četrti na 7 zjutraj. V soboto 2. junija ima okr. društvo Ljubljana zborovanje ob 7. zvečer v rok. domu.

lj Policijska kronika. Inženjeru gradbenemu nadsvetniku Jožefu Otahalu je bil ukraden 120.000 kron vreden računski stroj »Brunwig M. R.« št. 42.111. — Nekaj denarja je našel orožniški poduradnik Angel J. Gruden. — Železničarju Arguštinu Cibetu je bilo ukradeno 10.000 K vredno kolo a štev. 37.730. — Tvrčki Tönnies je bil ukraden 6000 kron vreden štedilnik. — G. Ivan Glavač, skladiščnik državne železnice nas prosi, da ugotovimo, da ni v nobenem sorodstvu z Alojzijem Glavačom, o katerem smo včeraj poročali, da je bil aretiran radi tatvine.

Cerkveni vestnik.

c Spored procesije na praznik sv. R. Telesa pri sv. Petru: Ob 5. zj. je slovesna sv. maša. Ob 6. gre procesija iz cerkve po sv. Petra cesti v Škofjo ulico, čez šentpeterski most na Poljansko cesto kjer bo pri Jožefinumu prvi blagoslov. Pred Perdanom je drugi blagoslov. Od tu gre procesija čez jubilejni most na sv. Petra cesto, Vidovdansko cesto pred biralnico, kjer bo tretji blagoslov. Dalje se sprevod pomika v Prisojno ulico, in je na trgu pred Marinkovo trgovino četrtri blagoslov. — Po Ahaceljevi cesti se vrne procesija v cerkev. V procesiji se odrasli uredi po štirje v eno vrsto, otroci po šest. Po vsakem blagoslovu naj se začne procesija premikati takoj ko bodo vojaki ustrelili. Vrsta pri procesiji: Podružniška bandera, župnijsko bandero, šolski otroci iz Hrušice, Most in sv. Petra, šolski otroci iz Marijanišča in Lihtenturna, prosvetno društvo z zastavo, Moška Marijina družba z zastavo, bratovščina sv. R. Telesa z benderom, Marijina družba za žene, Elizabetna konferenca, Marijina družba za dekleta z zastavo, beloočeni otroci, Orli, narodne noše, pevci, godba, Najsvetejše, odličnjaki, občinski zastopi, Vincencijeva konferenca, ostalo občinstvo. — Po končani procesiji darovanje sveč in sv. maša pri stranskem oltarju, da morejo biti otroci pri sv. maši. Zadnja sv. maša ob pol 11. — Posestniki in stanovalci ob cestah, po katerih gre procesija se naprošajo, da okrasijo in po možnosti razsvetle okna.

c Vodstvo Marijine družbe v Lihtenturnovem zavodu obvešča svoje članice, da se letos družba zopet udeležijo procesije Sv. Reš. Telesa v stolnici z zastavo. Zbirališče za cerkvijo kot običajno.

c Kongregacije gosa se udeležijo procesije v stolnici. Pridite polnoštevilno!

c Nočnim častilec presvetelega Rešnjega Telesa se naznanja, da je na praznik prosvetelega Rešnjega Telesa ponoči redna mesečna molitvena ura. Molji se ura za prevzvišeni praznik prosvetelega Rešnjega Telesa. Nočni častilci se obenem tudi vabijo, da se udeležijo šentjakobske procesije kakor običajno vsako leto. Zbirališče ob 8. uri pri župnišču. Uljudno vabimo vse častilce, da se zanesljivo udeležijo procesije kakor tudi molitvene ure.

c Novo bendero so si nabavili stanovalci v okolici cerkve Sv. Krištofa, v kateri je zdaj vsako nedeljo ob 8. zjutraj sv. maša s pridigo. Novo bendero je rdeče s slikama Marije Pomočnice in Sv. Krištofa, delo slikarja Ogrina z Vrhlike. Bendero je stalo nad 40.000 K katere je nabral ključar cerkve sv. Krištofa g. ravnatelj Vidie. Cerkev sv. Krištofa se bo letos temeljito popravila. Popravil se bo veliki oltar, prižnica, zvonik in sebo cerkev znotraj in zunaj prebela. Sv. Krištofani se bodo na praznik sv. Rešnjega Telesa zbrali ob pol 6. zjutraj v cerkvi sv. Krištofa in bodo nato odšli korporativno k procesiji v farno cerkev k sv. Petru. Novo bendero bo blagoslovljeno v sredo dne 30. maja 1923 v cerkvi sv. Krištofa po šmarnicah, ki se prične ob 8. zvečer.

c Misijonska razstava v vatikanu. L. 1923 se vrši v Rimu misijonska razstava, katero mislijo se misijonski krogi toplotno pozdravili. Iz vatikana je izšel poziv vsem misijonskim zavodom oziroma kongregacijam, da imenujejo za Rim svoje komisarje, ki bodo skrbeli za ureditev posameznih razstavnih oddelkov. Ti komisarji morajo stopiti v neposredno zvezo s predstojniki misijonov v poganskih deželah, katere zastopajo, misijonski predstojniki morajo pa naročiti misijonarjem, da poskrbe za predmete, ki se pošljejo na razstavo. Do oktobra morajo posamezni komisarji naznaniti, koliko prostora žele za svoj oddelok na razstavi. Razstava bo razdeljena po delih sveta; poseben

Danes vsi na koncert »Ferijalnega Saveza« ob 8. uri zvečer v dvorani Filharmonije. — Jutri, v četrtek, CVETLIČNI DAN »Ferijalnega Saveza«.

centralni oddelček bo obsegal znanstvene in statistične podatke. Razstavljeni predmeti ostanejo last razstavljalcev. Uporaba domačinov iz misijon-skih krajev bo pod nekimi pogoji dovoljena.

Vestnik S. K. S. Z.

Slov. kršč. soc. zveza vabi vladno vse somisljenike da se udeležijo jutri 31. t. m. v kar najobilnejšem številu procesije Presv. Rešnj. Telesa pod zastavo SKSZ. Zbirališče med stolnico in semeniškim pol ure pred začetkom procesije. — Podpredsednik.

Dijaški vestnik.

d Akad. Marijanska kongregacija ima v četrti 31. t. m. ob pol 8. v Marijanski kapeli skupno sv. obhajilo, ki se daruje Prezvišenemu kot dar na 25letni jubilej. Zato vsi polnoštevni!

d Udeležba pri procesiji na dan sv. Rešnjega Telesa je za vse tovariše Daničarje, Zarjane in Borce strogo obvezna. Zbirališče je pred bogoslovjem. Vsi s trakovi! — Predsednik A. S.

d Socialni seminar ima danes ob pol 9. uri zvečer svoj tedenski sestanek. Udeležite se ga gotovo vsi tovariši! Načelnik.

Orlovski vestnik.

Orel Ljubljana Sv. Jakob. Bratje, ki nastopijo nedeljo pri šentjakovski procesiji sv. Rešnjega Telesa, naj se sigurno udeležijo današnje telovadbe, ki se vrši v navadnih prostorih točno ob pol osmi uri zvečer. Snov: redovne vaje. — Načelnik.

Službo vratarja

skladščnika, obč. tajnika ali kaj sličnega IŠČE upokojen orožn. narednik. Vešč je tudi mizarstva. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod: »Vesten oskrbnik 3230«.

Družabnika

zanesljivega, trgovsko naobraženega, z nekaj kapitalom, IŠČEMO v svrhu razširjenja obstoječih, dobro idočih trgovin v Ljubljani. — Ponudbe pod: »Mešano blago« na Anončni zavod Drago Beseljak in drug, Ljubljana, Sodna ulica 5. 3241

Otroka v rejo

bi sprejela. — Strogo skrbno varstvo in dobra oskrba mu je zagotovljena. — Ponudbe pod »Otrok št. 3251« na upravo.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja ob smrti naše iskrenoljubljene mame, odnosno stare mame, tašče in tete, gospe

Katarine Harišev

izrekamo najpristranejšo zahvalo vsem darovalcem prekrasnih vencev in cvetja, nadalje g. dr. Iv. Högljerju in preč. g. p. Angeliku za mnogobrojne obiske kakor tudi vsem, ki so spremili ljubljeno rajnico na njeni zadnji poti. — Sv. maša zadušnica bo v sredo dne 30. maja ob 7. uri zjutraj v franciskanski cerkvi.

Ljubljana, 29. maja 1923.

Zalujoči ostali.

SPREJMEMO

POSLOVODJO

za parno žago in tovarno pohištva. Vešč korespondence in knjigovodstva. Le prvovrstna moč, lesno-strokovno izvežban in samostojna moč! — Spričevala, reference in pogoje na naslov:

MARIBORSKA LESNA INDUSTRIJA, Moribor. 3219

Mlada deklica

(sobarica), išče službo.

Oferte prosim: Anica Sorčan, poštno ležeče, Polzela. 3252

Iščem izurjeno šiviljo

za perilo in obleke, na dom. — M. F., Poljanska cesta št. 77. 3256

Strojniki IŠČE primerne SLUŽBE, najraje na kaki parni žagi. — Ponudbe je poslati na upravnstvo »Slovenca« pod: »Strugar 3247«.

VEČ DOBRO IZVEŽBANIH pleskarskih pomočnikov sprejme tvrdka BRATA EBERL NASL. MARTINC, ČERNE in KO., d. z o. z., pleskarstvo in črkoslikarstvo, Ljubljana, Igriška ulica št. 6. 3149

Sobo za 1 ali 2 gospoda

ODDAM s 1. junijem. — Lončarska steza št. 10. 3240

V 80. letu zemeljskega življenja je poklical danes Vsemogočni našo dobro mamo

Marijo Sovinc roj. Vesel

v večno življenje.

Pogreb bo danes v sredo ob pol 4. uri pop. z Gosposvetske ceste št. 10.

ZALUJOČA RODBINA SOVINC.

Vdani v voljo Najvišjega naznanjamo prebitko vest, da je kot žrtve svojega poklica po 17 dnevnem groznem trpljenju izdihnil svojo plemenito dušo najin ljubljani soprog ozir brat

Ivan Močnik

posestnik in kovač

Predragoga smo zagrebli dne 26. maja 1923.

Zahvaljujemo

se najpristranejšo vsem, ki so nas ob bridki izgubi tolažili, posebno č. duhovščini za tolažilne obiske v bolezni in častno spremstvo, usmiljenemu bratu Placidu za njegovo požrtvovalno postrežbo, g. zdravniku dr. Gorčarju, vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti, posebno gg. pevcem in Mozirskemu Orlo. Vsem iskren »Bog pačaj!« — Predragoga rajnega priporočamo v molitev in blag spomin!

Loke, dne 28. maja 1923.

Zalujoči ostali.

Narodno gledališče.

DRAMA.

Sreda, 30. maja: »Hamlet«. — Red D. Četrtek, 31. maja: Zaprto. Petek, 1. junija: »Hasanaginica«. Dijaska predstava po znižanih cenah. Začetek ob štirih popoldne. — Izven. Sobota, 2. junija: »Hasanaginica«. — Izven. Nedelja, 3. junija: »Hamlet«. — Izven. Ponedeljek, 4. junija: »Kar hočete«. — Red A.

OPERA.

Sreda, 30. maja: »Carmen«. Gostovanje g. Josipa Rijavca. Začetek ob pol 8 zvečer. — Red C. Četrtek, 31. maja: »Madame Butterfly«. Gostovanje ge. Vere Bourago. Začetek ob 8. uri zvečer. — Red E. Petek, 1. junija: »Rigoletto«. Gostovanje g. Josipa Rijavca. Začetek ob 8. uri zvečer. — Red A. Sobota, 2. junija: »Tosca«. Gostovanje g. Josipa Rijavca. Začetek ob 8. uri zvečer. — Red D. Nedelja, 3. junija: »Prodana nevesta«. Začetek ob 8. uri zvečer. — Izven. Ponedeljek, 4. junija: Zaprto.

Gospa Vera Bourago, operna pevka, gostuje v naslovni vlogi opere »Madame Butterfly« v četrtek, dne 31. t. m. Gospa Bourago je bila angažirana zadnje čase na italijanskem gledališču v Carigradu. Za časa svoje dosedanje umetniške kariere je pela glavne vloge z najodličnejšimi pevci na raznih večjih ruskih gledališčih. Predstava se vrši za red E.

Pri predstavah »Hasanaginica« v petek, dne 1. junija in v soboto, dne 2. junija igra vlogo Hasanage gospod Rogoz.

Predstava »Hasanaginica« po znižanih cenah bo v petek, dne 1. junija ob štirih popoldne. Vloga Hasanage igra g. Rogoz. Predstava je namenjena zlasti dijaštvu.

Turistika in sport.

Klub kolesarjev in motociklistov »Ilirija« v Ljubljani priredi v četrtek, dne 31. t. m. klubovo kolesarsko dirko na progi Ljubljana—Tržišče—Ljubljana. Km 80. Start in cilj pri km 2 v Zg. Šiški. Start točno ob pol 2. uri popoldne. Prijave sprejema G. Nardin Mirko v delavnici Gorec, Gosposvetska cesta 14. — V sredo ob 7. uri zvečer sestanek vseh dirkačev na vrtu restavracije »Novi svet«.

Polzvedovanja.

Izgubila je revna služkinja v soboto od 8.—3. ure dopoldne od Sv. Petra ceste do trga 80 dinarjev. Pošten najditelj se prosí, da vrne ta denar v upravo »Slovenca«.

Pogreša se že skoro eno leto bel (biserna matica) rožnivec, s srebrnim križcem na srebrni verižici z vrezanimi črkami M. K. 18. 5. 1911. Ker je rožnivec dragocen spomin prvega sv. obhajila, se prosí najditelj naj ga izroči v trgovini Ničman v Kapitarjevi ulici proti primerni nagradi.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometer v mm	Termometer v C	Psihrom. diferenc. v C	Nebo, vetrovi	Padačina v mm
28./5. 21 h	736.9	17.9	0.8	obl. s. v.	—
29./5. 7 h	737.9	16.8	0.8	p. obl.	—
29./5. 14 h	736.7	14.4	1.5	dež	—

LAHKO NAGNENJE K PREHLAJENJU? Prevelika občutljivost? Boječine olajšuje in naredi

telo odporno masiranje in umivanje s pravim Fellerjevim Elzafluidom! Veliko močnejši, izdatnejši in boljši kakor francosko žganje. Kot kosmetikum že 25 let priljubljen za negovanje zob, zobnega mesa, usi in kože na glavi! Z omolom in poštno 3 dvojne ali 12 specialnih steklenic 24 Din; 36 dvojnali ali 12 specialnih steklenic 208 Din in 5% doplačila razpošilja: lekarnar EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA, Elzafre št. 134, Hrvatsko.

Nosite Dalmatino

kaučuk pete! **kaučuk potplate!**

Boljša in cenovno so kot usnje. Elastična hoja, varstvo proti vlagi.

Službo vratarja

skladščnika, obč. tajnika ali kaj sličnega IŠČE upokojen orožn. narednik. Vešč je tudi mizarstva. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod: »Vesten oskrbnik 3230«.

Družabnika

zanesljivega, trgovsko naobraženega, z nekaj kapitalom, IŠČEMO v svrhu razširjenja obstoječih, dobro idočih trgovin v Ljubljani. — Ponudbe pod: »Mešano blago« na Anončni zavod Drago Beseljak in drug, Ljubljana, Sodna ulica 5. 3241

Otroka v rejo

bi sprejela. — Strogo skrbno varstvo in dobra oskrba mu je zagotovljena. — Ponudbe pod »Otrok št. 3251« na upravo.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja ob smrti naše iskrenoljubljene mame, odnosno stare mame, tašče in tete, gospe

Katarine Harišev

izrekamo najpristranejšo zahvalo vsem darovalcem prekrasnih vencev in cvetja, nadalje g. dr. Iv. Högljerju in preč. g. p. Angeliku za mnogobrojne obiske kakor tudi vsem, ki so spremili ljubljeno rajnico na njeni zadnji poti. — Sv. maša zadušnica bo v sredo dne 30. maja ob 7. uri zjutraj v franciskanski cerkvi.

Ljubljana, 29. maja 1923.

Zalujoči ostali.

Oklic

Nc I 536/23

3

3220

o prostovoljni dražbi nepremičnin.

Dne 11. junija 1923 ob 16 uri se bo prodala na prostovoljni sodni dražbi na Rečici št. 45, občina Bled, nepremičnina vlož. št. 55, kat. obč. Rečica, t. j. HIŠA št. 45 na Rečici (v bližini blejskega kolodvorja) z zraven spadajočim vrtom.

Dražbeni pogoji se lahko vpogledajo pri podpisnem sodišču ali pa pri županstvu na Bledu.

Okr. sodišče v Radovljici, odd. I., dne 25. maja 1923.

Naprodaj je hiša

trinadstropna, v sredi Ljubljane, na lepem prometnem kraju, pripravna za trgovino in obrt. Cena 250.000 Din. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 3233.

Ugodna prilika.

Prodam radi selitve, pol ure hoda od Ljubljane oddaljeno POSESTVO s 4000 m² zemlje, ki obstoja iz velike hiše, 600 m² zazidane ploške, moderna ledenica, več sob, delavnica za prekajevanje mesa, klavnica, velika zidana šupa, obokana klet, električna luč, zelo prometna točka ob obč. cesti, pripravna za mesno industrijo, zalogo pive ter za vsako obrt in trgovino, vse v najboljšem stanju; sedaj v hiši mesarska obrt s tedensko klajo 5—6 goved. Naslov v upravi pod št. 3235.

Poznani Maršnerovi

„BRAUSE“

LIMONADNI PRAŠKI,

kakor tudi vse vrste bonbonov, keksov, čokolade, vafelnov, za sladoled itd., se dobi vedno v veliki izbiri pri tvrdki

JOSIP VITEK, Ljubljana, Krekov trg 8 (zraven Mestnega doma). Na debelo! Zahtevajte cenik!

ODDAM TAKOJ V NAJEM

trgovino z meš. blagom.

V hiši se nahaja gostilna, lesna obrt, trafika in poštni urad. Blizu železniške postaje na prometnem kraju na Notranjskem. Naslov pri upravi pod št. 3106.

Trboveljski premog

n DRVA ima stalno v zalogi v vsaki množini DRUŽBA »ILIRIJA«, Ljubljana, Kralja Petra trg 8. Telefon št. 220.

KUPIMO

1. čevlj. sekalni stroj

(Stanzmaschine) na transmijski pogon. — Ponudbe na: »Tovus«, tvornica kož, Tržišče. 3218

Meblovano sobo

ODDAM solidnemu gospodu. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 3246.

Prodaj hišo

z malim vrtom in lep kot dobre njive kot stavbeni prostor, 5 min. od postaje, v Preski 31 pri Medvodah. Cena nizka, stanovanje prosto. 3244

Lepa hiša: tri sobe, kuhinja,

ograjen vrt, vodo-od, pri električni železnici v Novem Udmatu, prosto stanovanje, NAPRODAJ za 100.000 Din. — Polzve se od 12. do 2. pri Francu PUC, Kongresni trg 7/III.

Led

se izdaja vsak dan ob 7-30 zjutraj v hotelu »SLON«, Dunajska c. 2.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Objava 4 dinarje.)

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE Ivan Bogataj, konces. elektrotehnično podjetje, Sv. Petra cesta 30. Jože Markeš, Jesenice 54, Gorenjsko.

KLEPARJI:

Remžgar & Smerkol, Florijanske ul. 13. Produktivna zadruga kleparjev, inštalaterjev, kolarjev in krovcov v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 28.

Korn T., Poljanska cesta št. 8.

MEHANIČNA DELAVNICA:

pisalne, računske, razmnoževalne in druge pisarn. stroje popravlja in prenavlja Ludovik Baraga, Selenburgova ulica 6/1.

PARNA PEKARNA:

Jean Schreyer nasled. Jakob KAVČIČ, Gradišče št. 5.

STAVB. IN GALANT. KLEPARSTVO: Ferenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje št. 2

SPEDICIJSKA PODJETJA:

»Orient« d. d., Sodna ulica 3, Tel. 463. Ranzinger R., Cesta na juž. železn. 7—9.

TRGOVINA Z ŽELEZNINO:

Sušnik A., Zaloška cesta št. 21, Ljubljana

TRGOV. Z DEŽNIKI IN SOLNČNIKI:

Mikuš L., Mestni trg 15.

TRGOV. Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM:

Fran Erjavec, pri »Zlati lopatici«, Valva-zorjev trg št. 7.

ZALOGA POHIŠTVA:

F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta št. 17.

B. S. A.

Motocikli Brzovav

tvornice orožja in motociklov v Birminghamu, Anglija njeni zastopniki družbi Jugo-Auto v Ljubljani (v slovenskem prevodu):

„Pri škotskih 6 dni trajajočih dirkah pod najtežjimi pogoji nagrajen B. S. A. lahki motocikel z darilom industrijalcev, darilom kluba in tremi srebrnimi pokali, do sedaj nedosežen uspeh!“

Harmonij naprodaj.

Naslov pri upravi pod št. 3253.

Sobo išče

za takoj privatni uradnik. Tudi, če je nemobliarno. — Ponudbe pod: »JUNI 3239« na upravnstvo »Slovenca«.

Kolesarji!

Oglejte si veliko zalogo dvokoles, kompl. z dobro pneumatiko, od 1900 Din dalje. »TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4. 2959

Moško kolo

»Puch - Styria«, v dobrem stanju. NAPRODAJ. — Poljanski nasip št. 40. Ogledati je od 8. do 12. dopoldne in od 1. do 5. popoldne pri vratarju.

Oddam novo urejeno trgovino meš. blaga

v lastni hiši s vsemi pritliklinami na prometnem kraju Gorenjske v KOMISIJSKO vodstvo proti primer. odškodnini izur. samostojnemu trgovcu, oženj. brez otrok — Potrebna je samo delna kavcija za vrednost blaga. — Ponudbe pod šifre »PODJETNOST 3190« na upravo lista.

Natječaj za mjesto zadružnoga revizora.

Glavna Zadruga u Zagrebu, matica hrvatskih seljačkih gospodarskih zadruga

traži za svoj zadržni odjel jednoga zadržnoga NADZORNIKA (revizora) i organizatora, koji ima potrebitu praktičnu i teoretsku spremu za zadržarski poziv. Uvjeti namještenja: dobro poznavanje Hrvatskoga seljačkoga pokreta i razvoja zadržarstva u svijetu i kot nas; osjećanje poziva i ljubavi za ovakov rad, te sposobnost i pripravnost za putovanje po selima osim rada u uredu; po mogućnosti iskustvo u praktičnom vođenju zadrže. Ostalo po dogovoru. — Pismene ponudbe s naznakom svih formalnosti (generalia, opis života, svršene nauke i ovršena služba) i sa zahtjevom plaće treba poslati na gornji naslov (Zagreb, Dalmatinska ulica broj 3/a.)

Upravni odbor.